

raziskavami. Po Hornbeinovem ozebniku so leta 1979 sestopili v bazni tabor prvi slovenski osvajačci najvišje gore sveta.

Dr. Hansen iz Kjobenhavna je imel na zasedanju te komisije zanimivo predavanje o prvi pomoči na Mount Everestu leta 1996. Bil je namreč edini zdravnik, ki je po hudih spremembah vremena predlanskega maja v Zahodni globeli na pobočju najvišje gore sveta skrbel za 20 do 30 omrznjenih in dehidriranih himalajcev, ki so jih evakuirali iz višjih višinskih taborov na gori.

ZANAŠANJE NA POMOČ REŠEVALCEV

Na lanskoletnem zasedanju generalne skupščine IKAR – CISA je predsednik **Martin Schori** o enoletnem obdobju podal kratko poročilo oziroma komentar in med drugim dejal, da prizadevanja za čim boljše preventivo v reševalnih akcijah, kar je ena od osnovnih nalog IKAR, to leto niso bila posebno učinkovita. V zadnjem letu dni so mnogi obiskovalci gora svoje neznanje na področju svojih športov, željo po tveganju in nekateri tudi svojo ambicioznost plačali z življenjem. To so, je dejal, ljudje iz vsakdanjega življenja, polni precenjeva-

nja samega sebe, brez spoštovanja zahtev gorske ture in lastnega početja. Taki ljudje nevarnosti gora enostavno nočejo priznati. Ljudje se pogosto odločijo za izlet in ga želijo za vsako ceno izvesti, saj nimajo volje in odločnosti, da bi ga ob nastopu težav prekinili. Pri tem ima zagotovo svoj vpliv tudi poznavanje pripravljenosti gorskih reševalcev, da priskočijo na pomoč, če je treba.

Dobro organizirane gorske reševalne službe s kratkimi intervencijskimi časi, ki delujejo že vsepovsod v Alpah, gorskim obiskovalcem dejansko dajejo občutek varnosti. Mnogi menijo, da jih bodo na njihov klic z mobilnega telefona, ki ga imajo v žepu, reševali povsod in v vsakem času. Pričakovanja za tako pomoč so nedopustno velika, kar le še potrjuje pretirano pripravljenost mnogih gornikov na tveganje. Dobri nasveti so pogosto sprejeti s podcenjujočim nasmehom.

Omenil je nekatere hude in tudi smrtno nesreče gorskih reševalcev, ki so ponesrečenim prišli na pomoč. V Švici sta se, na primer, pri reševanju voznice gorskega kolosa zaradi pretrgane jeklenice na vitlu helikopterja smrtno ponesrečila reševalec zdravnik in ponesrečena športnica.

ŽIVLJENJA BI LAHKO V GORAH REŠEVALI TUDI MEDIJI IN NE SAMO GORSKI REŠEVALCI

V ALPAH UMRE VSAKO LETO TISOČ LJUDI

Vsako leto se v Alpah smrtno ponesreči približno tisoč ljudi. Samo med lansko sredino julija in koncem avgusta, na vrhuncu poletne planinske sezone torej, je na celotnem območju Alp umrlo 83 ljudi. To število smrtno ponesrečenih pa ni nadpovprečno, ampak ostaja kljub stalnemu povečevanju števila gorskih turistov že nekaj let enako, kot pravi **Alfred Siegert**, glavni tajnik Nemške planinske zveze DAV.

»Sicer pa je bilo lanskega julija za gorske turiste preprosto preslabo vreme,« pravi Siegert. Zato naj bi se večina gorskih obiskovalcev šele ob lepem vremenu, ki je bilo avgusta, odločila za ture. Domneve, da naj bi to leto v gorah zadelo posebno veliko vrhunsko izkušenih gornikov, po njegovem mnenju ne drži: »Nekakšno tveganje seveda obstaja v gorah celo za najboljše gornike.«

KOLIKO SO KRIVE PLANINSKE ORGANIZACIJE

V povezavi z gorskimi nesrečami se je Siegert skliceval tudi na znanega alpinista **Reinholda Messnerja**. Ta mož je namreč v nekem intervjuju naprtil krivdo za množični turizem in s tem v zvezi za povečanje nesreč planinskim organizacijam. Poleg tega je kritiziral, da veliko gorskih obiskovalcev nosi s seboj v gore mobilne, ki jim obljubljajo lažno varnost, zato se lotevajo neprimernih tur in bistveno prevelikih tveganj. Siegert nasprotno vidi v prenosnih telefonih učinkovitega pomočnika za hitro reševanje. Poleg tega se z njimi izognejo nepotrebnih iskalnih akcij. »En sam mrtev manj že izplača ta tehnični pripomoček,« meni. Seveda pa je ob

množičnejši uporabi treba vzeti v zakup tudi kakšno zlorabo. Po njegovem prepričanju igrajo planinska društva gotovo zelo stransko vlogo pri množičnih navalih na gorske vrhove.

Vzrok za premnoge gorske nesreče so po Siegertovem mnenju veliko bolj dobro nadelane in označene planinske poti in gorske ceste. Z avtom se je zdaj mogoče brez vseh težav v Alpah pripeljati do višine ledenikov, tako da je človek prav hitro v visokogorju. Posebno premalo izkušeni in izvežbani planinci lahko potem zelo hitro pretiravajo pri svojih načrtih. Večinoma so planinci zdaj sicer dobro opremljeni, vendar ne znajo oceniti, kako težavna je gorska pot, prav tako pa se ne znajo prav odločiti, če se vreme spremeni na slabše in se znajdejo v gorski nevihti.

VEČ OBISKOVALCEV IN NIČ VEČ NESREČ

Priložnostnih gorskih popotnikov Siegert zato ne bi rad videval v visokogorju, ampak na normalnih gorskih poteh sredogorja. »Za takšno pot je vseeno, ali gre po njej 500 ali 5000 ljudi,« pravi. Tudi za nekatere gorske vrhove, na primer Matterhorn, po njegovem mnenju ni pomembno število obiskovalcev, saj »tam ni mogoče nič več pokvariti, čez tistih nekaj klinov in jeklenic, ki so tam, pa ljudje že pridejo«. Zaradi kar množičnih obiskov na teh »vrhovih, ki pomenijo trende«, so razbremenjeni nekateri drugi okoliški gorski vrhovi.

Po podatkih DAV je bilo lani v nemških gorah približno enako nesreč s smrtnimi žrtvami kot zadnjih nekaj let. Podobno je tudi mnenje Mednarodne komisije za gor-

sko reševalno službo IKAR, čeprav se člani komisije pritožujejo nad neenotnimi podatki, ki jih pošiljajo iz dežel-članic. Organizacija se, kot je bilo rečeno konec lanskega leta, že nekaj let trudi, da bi pripravila poenoteno statistiko, kar pa ji doslej še ni uspelo, saj ji nekatere države pošiljajo podatke, ki jih med seboj ni mogoče primerjati. Tako, na primer, v nekaterih državah poletnih nesreč v snežnih plazovih ne smatrajo za gorske nesreče. Poleg tega marsikje ne razlikujejo alpinistov in planincev. Zdaj ni mogoče popolnoma zanesljivo ugotoviti niti tega, koliko ljudi v enem letu sploh hodi po Alpah ali se sicer zadržuje v tem pogorju.

Po mnenju strokovnjakov IKAR naj bi posebna pozornost veljala predvsem vprašanju, zakaj sploh pride do smrtnih nesreč. Še pred nekaj leti so bili v precej primerih vzroki pomanjkljiva oprema, zdaj je vse več nesreč zaradi precejevanja lastnih zmogljivosti in podcenjevanja naravnih sil. To nikakor ne velja le za alpiniste in planince, ki si upajo priti na območja, kjer so tveganja razmeroma velika; tudi v navidez varnih predelih ljudje precejujejo lastne moči, kar se lahko konča s smrtjo. Skoraj tretjino smrtnih primerov v gorah je treba po sporočilu Nemške planinske zveze pripisati odpovedi srca in krvnega obtoka.

IZOBRAŽEVANJE DRUŠTVENEGA ČLANSTVA

DAV se brani obtožb, češ da je sokriva za gorske nesreče, ker spodbuja gradnjo in opremljanje planinskih poti ter tako posredno nagovarja gorske turiste, da prihajajo v visokogorje. To naj bi bila po mnenju nemške planinske organizacije »čista špekulacija«, saj je ob vse več planinskih turistih najhujših nesreč približno enako, kot jih je bilo pred leti.

Letos se namerava DAV še bolj truditi za varnost gorskih obiskovalcev. Nevarne odseke gorskih poti in jeklenice ob njih bodo popravili, saj predvsem vsako zimo nastanejo na gorskih poteh zaradi snežnih plazov, zmrzali, strel in padajočega kamenja »milijonske škode«. Z brošurami, ki bodo na voljo predvsem v planinskih kočah in na postajah žičnic, ter s predavanji namerava DAV nagovoriti predvsem priložnostne gorske obiskovalce, v kakšna tveganja se podajajo v gorah.

Sicer pa je vsaka huda gorska nesreča v medijih deležna velike pozornosti in seveda še posebno velike, če se takih nesreč kakšen poletni ali jesenski konec tedna zgodi več, kar brez kakršnekoli jeze ugotavljajo tudi v Švicarski planinski organizaciji SAC. Vendar v Švici enako kot v Nemčiji poudarjajo, da se niti leta 1997 število smrtnih nesreč v njihovih gorah ni povečalo nad povprečje zadnjih let, čeprav bodo natančni podatki znani šele marca 1998. leta. Vendar je mogoče že zdaj reči, da leto 1997 ni bilo glede tega nikakršno »rekordno leto«; tako vsaj pravi **Hans Jagi**, administrator Gorske reševalne službe pri SAC. »Do konca leta število smrtnih žrtev ne bo preseglo številke sto,« je povedal prve lanske decembrske dni in dal v premislek primerjavo: v začetku devetdesetih let se je v švicarskih gorah smrtno ponesrečilo bistveno več ljudi – leta 1991, na primer, kar 149, pred tem jih je bilo posamezna leta

celo do 200. Od takrat se to število neprestano manjša: leta 1995 je v švicarskih gorah umrlo 88, leta 1996 pa 98 ljudi.

KONCENTRACIJA ČASOPISNIH POROČIL

Enako kot leta 1996 je bilo tudi lansko poletje v komaj nekaj tednih ogromno smrtnih nesreč, kar je treba vsaj delno pripisati neustreznim vremenskim razmeram. Razmere v visokih gorah – tako kot že dve leti prej – po obdobjih slabega vremena v začetku poletja niso bile idealne, kajti zaradi snežnih padavin se je začetek planinske sezone začel pozneje. Ko se je vreme nato izboljšalo, so se gorniki velik del podali na modne ture. Vendar je bilo v visokogorju še veliko snega, zato so bile nekatere ture nevarne. Veliko snega je lahko pomenilo večjo možnost zdrsov, pa ne le v stenah, ampak tudi na skalah in travi, kjer je ležal sneg, saj se je podnevi sneg talil, ponoči pa je zmrzovalo, kar je še dodatno povečalo nevarnost zdrsov. Na alpskih ledenikih pa je sneg pokrtil marsikatero ledeniško razpoko, zaradi česar je obstajala velika nevarnost padcev vanje.

Vendar ne gre le za take ali drugačne razmere, saj najpogostejše pripelje do nesreče napačna ocena stanja. To je mogoče neposredneje povedati takole: precejevanje lastnih sposobnosti oziroma pomanjkljivo znanje ter preslabe izkušnje so glavni vzroki. Ob tem je problematično še to, da številni planinci pridejo od daleč in poskušajo izpeljati doma natančno načrtovano turo ne glede na razmere, poleg tega pa so nekateri še slabo aklimatizirani (saj vemo, da nekateri zbolijo za višinsko boleznijo že na nadmorski višini le nekaj nad 2000 metrov) in slabo telesno pripravljeni, ob vsem tem pa se ture nemara lotijo še sami. Tudi minulo poletje so se smrtno ponesrečili kar številni samohodci, ki bi bili še zdaj živi, če bi se na turo odpravili z gorskim vodnikom. Predvsem to velja za lahko dostopne normalne smeri in poti na nekatere modne gore v Centralnih Alpah, kot so Matterhorn, Mönch, Jungfrau ali Montblanc; teh gora so se lotili številni gorniki, ki niso bili dorasli navidez preprostim težavam v gorah.

POVSOD ENAKI VZROKI

Prav nenavadno je, kako številni visokogorski planinci in drugi gorniki pogosto zanemarijajo najosnovnejša alpinistična pravila. Če gornik natančno načrtuje turo, mora ugotoviti, kakšno kondicijo potrebuje, kako težavna je tura, kakšna oprema je potrebna za to in ali njegove izkušnje zadostujejo za tak podvig. Če tega ne stori, se v le nekoliko spremenjenih razmerah hitro znajde v nevarni situaciji. Iz analize Krožka za varnost Nemške planinske zveze iz leta 1991 se vidi, da pride do skoraj dveh tretjin nesreč iz lahkomišelnosti, neznanja in precejevanja lastnih sposobnosti. Če bi te vzroke nesreč lahko omilili, bi planinstvo in alpinizem izgubila velik del svoje nevarne podobe.

Seveda je vsaka gorska nesreča tragična in na koncu koncev čisto odveč. Najboljše sredstvo, da bi bilo tega manj, je slejkoprej solidna planinska izobrazba vsakega gornika posebej.

Toda če obiskovalcu gorskega sveta primanjkuje nujno potrebna rutina za hojo po visokogorju, naj bi se nujno dogovoril z gorskim vodnikom. Tak izkušen gornik bo turo nedvomno prilagodil znanju in sposobnostim svojega gosta in mu omogočil kolikor je le mogoče veliko varnost. To kaže tudi statistika nesreč Švicarske planinske zveze SAC za zadnjih nekaj let: povprečno se je v švicarskih gorah zgodilo le 12 odstotkov smrtnih nesreč na organiziranih turah, vse druge pa na gorskih pohodih slabo organiziranih skupin ali posameznikov. Statistično je tudi dokazano, da so bili člani švicarske planinske zveze v primerjavi z nečlani mnogo redkeje žrtve smrtnih nesreč.

Seveda natančno vemo, da je tisoče gornikov vse življenje v gorah in na gorskih poteh, ne da bi se jim zgodila najmanjša nesreča. Res je seveda, da se lahko vsakemu gorniku v gorskem svetu kaj zgodi, vendar je mogoče z znanjem, izkušnjami in previdnostjo nevarnosti omejiti na najmanjšo možno mero tveganja.

VZROKI ZA POPAČENE POGLEDE NA STVAR

Rečeno je že bilo, da so za medije gorske nesreče hvaljezna in kadar je le mogoče natančno obravnavana tema. Za to, da so take nesreče prikazane deloma nekoliko izkrivljeno in deloma v preostri luči, je po mnenju poznavalcev iz Švice več vzrokov:

- **čas:** Hude gorske nesreče se večidel dogajajo sredi poletne sezone kislh kumaric, ko se na političnem področju ne dogaja nič pomembnega in ko je večina ljudi nekje na soncu in ob morju. Takrat so v časopisih odprti stolpci tudi za take teme, ki sicer v drugih letnih časih komajda lahko pridejo na časopisne strani.

- **učinek eksotike:** Medtem ko smo vse leto navajeni na prometne in delovne nezgode ter nesreče v stanovanjskih hišah, ki se najpogosteje dogajajo v nič kaj spektakularnih okoliščinah, pridejo nenadoma poročila o strahotah iz čistega, svobodnega gorskega sveta, kar ima nekakšen učinek eksotike. Tiste »oh, kako lepe gore« imajo torej tudi temnejšo drugo stran – in to je material, iz katerega je mogoče graditi prodajno še kako zanimive zgodbe. Iz tega vidika se tudi vidi, da so gorniki in še predvsem alpinisti prav tako le ljudje, ki se tudi v gorah obnašajo čisto običajno človeško. Ekstično je v skrajnem primeru le okolje.

- **gledanje od zunaj:** Med neplaninci – na to so ljudje navajeni od začetkov gorniškega udejstvovanja – so predvsem alpinisti, pa tudi drugi planinci velik del razvpiti kot ljudje, ki silijo v nevarnosti. Veliko ljudi sploh ne razume njihovega početja. Glede na to seveda gre v to shemo, da mora kdo slejkoprej tudi pasti in se razbiti.

- **mnogoplastnost tematike:** Pri gorništvu se srečuje ta narava in človek, objektivni in subjektivni dejavniki: vreme, razmere na gori, psihične, družbene in organizacijske situacije posameznikov, trening, aklimatizacija in material oblikujejo kompleksno igro nasprotij, ki jih ni mogoče obravnavati drugače kot z velikimi naslovnimi črkami in dolgimi besedili. Kolikor izčrpnje se človek spusti v temo, toliko manj je spektakularna – in torej tudi manj zanimiva. Za obdelavo ozadij najpogosteje primanjkuje časa in denarja.

LJUDJE OD ZUNAJ IN OD ZNOTRAJ

V nemškem časopisu Die Zeit je bilo pred časom objavljeno razmišljanje o planincih in dolincih: »Javnost iz dolin jemlje gorniške navdušence v njihovi želji po hoji navzgor resno šele tedaj, kadar je objavljena omemba vredna številka o tistih, ki so tam zgoraj izgubili življenje...« Planinci in njihove organizacije bi torej morali poskrbeti, da bi ljudje od zunaj jemali resno tudi druge strani njihovega delovanja. Vendar je to lažje reči kot storiti. Gorniški strokovnjaki se, kar zadeva njihova razmerja z mediji, ne hudejejo toliko nad netočnimi in pretiranimi poročili, kolikor se nad medijsko načelno obravnavo te teme: večidel medijev ne zanima resna in poglobljena obravnava te problematike.

Naj postržemo s primeri? Že tri leta hoče Komisija za zimsko reševanje Švicarske planinske zveze v začetku zime medije seznaniti s snežnimi plazovi. Odmev je malenkosten, za poglobljene, konkretne članke mediji ta čas skorajda niso zainteresirani. Toda ko SAC spo-

Kakšna bo Hanzova pot na Prisank

Že nekaj časa v nekaterih planinskih krogih razpravljajo o tem, da bi Hanzovo pot na Prisank kot planinsko pot »ukinili«, pobrali iz nje večino varoval in jo spremenili v pot, po kateri bi lahko »navadni« planinci hodili le v spremstvu z gorskim vodnikom. PD Kranjska Gora je vlogo o spremembi namembnosti poti poslala predsedstvu PZS, to pa je vlogo dalo v presojo in odločanje svoji strokovni Komisiji za planinska pota. Njen načelnik **Tone Tomše** je v imenu komisije Planinskemu društvu Kranjska Gora takole odgovoril:

Glede na vaš dopis z dne 30. 9. 1997 vam sporočamo, da smo vaš predlog obravnavali na dveh sejah, in sicer na razširjeni seji tehnične podkomisije, ki je bila 26. septembra na Vršču, in na seji Komisije za planinska pota 14. oktobra 1997. Po obširnih razpravah smo prišli do naslednjih sklepov:

Ko je Komisija za pota skupaj z GRS pripravljala in oblikovala kategorizacijo planinskih poti v Sloveniji na podlagi sklepa 3. seje Glavnega odbora PZS z dne 17. maja 1986, je bil eden od predlogov tudi ta, da bi nekatere zelo zahtevne poti zaradi zmanjšanja števila klinov in žične vrvi v gorah uredili kot vodniške poti. V ta sklop je bila takrat uvrščena tudi Hanzova pot na Prisank. V različnih razpravah o smotnosti takšne odločitve so znane planinske osebnosti in tudi širša planinska javnost zavzeli odklonilno stališče. Zato smo takrat ta predlog umaknili. Kot planinske poti smo takrat črtali pot skozi Javlovčev ozebnik (kuloar), že dolgo opuščeno pot Čez Komar, pot Matkov škač–Mrzla gora in pot Mrzli Dol–

mladi prosi svoje strokovnjake, naj na tiskovni konferenci medije seznani o ozadju zimskih gorskih nesreč, pride na te konference ogromno predstavnikov medijev. Številni od njih se zadovoljuje s tem, da natisnejo statistiko smrtnih žrtev. Poleti pa časnikarji množično sprašujejo gorske reševalce o podrobnostih v zvezi z nesrečami in jim tako jemljejo čas, ki bi ga sicer porabili za reševanje.

Gorniški strokovnjaki komajda razumejo, čemu so gorske nesreče za medije zanimivejše od nesreč na smučarskih stezah, na primer. Vendar je treba poudariti, da ima takšno pisanje le kakšne pozitivne učinke: lansko pomlad so časniki in drugi mediji po seriji hudih nesreč v snežnih plazovih veliko pisali o tem in o vzrokih zanje, potem pa je bilo kljub vremenu, v katerem so se še pogostejše kot pred tem prožili plazovi, komajda kaj takih nesreč.

Gorništvo je v švicarskih medijih pogosto zastopano le takrat, kadar gre za nesreče, kar ima po mnenju poznavalcev globoke korenine. V Švici namreč ni tradicije po-

ročanja o gorništvu nasploh, kot je, na primer, v Avstriji, na Južnem Tirolskem ali Bavarskem, kjer so na radiu ali televiziji redne planinske oddaje, časopisi pa pogosto poročajo o planinskih in alpinističnih temah.

Švicarski gorski navdušenci se pritožujejo, da so v njihovih medijih gorniki obravnavani kot nekakšna eksotična skupina ljudi z obrobja, o katerih se kaj sliši in bere, kadar gre za senzacije: za višinske ali hitrostne rekorde ter drugačne posebnosti, kot so tudi nesreče. Največje pozornosti so vsako leto deležni sredi poletja, ko po državi običajni ljudje zmajujejo z glavo nad »norčki, kaj jim je pa treba riniti tja gor«. Izobraževalnih rubrik, kako bi se gorski obiskovalci lahko izognili tem nesrečam, pa v teh medijih ni. Tako se bodo morale švicarske gorniško-vodniške, alpinistične in reševalne organizacije v prihodnje zelo truditi, da ne bi samo reševale, ampak v medijih tudi svetovale. Strokovnjaki so namreč trdno prepričani, da bi bilo mogoče število gorskih nesreč zmanjšati tudi s stalnim svetovanjem v medijih.

Križ. Tik pred črtanjem s seznama je bila tudi pot čez Vrbanove špice.

Vendar smo na številne predloge planincev in društev v letu 1995 obnovili pot Mrzli Dol–Križ, leta 1996 pot Matkov škaf–Mrzla gora (smrtna nesreča) in lani pot čez Vrbanove špice. Vedno več je tudi tistih, ki želijo obnoviti Čez Komar.

Na podlagi povedanega je jasno, da je uveljavljene in znane planinske poti zelo težko zbrisati iz zavesti planincev, jih opustiti ali spreminjati njihov status.

Večina teh poti ima tudi pomembno zgodovinsko ozadje. Predvsem v Julijskih Alpah je moralo SPD v času po prvi svetovni vojni poskrbeti za nove dostope na mejne vrhove, in to po slovenski strani, večinoma prek severnih sten. Predvsem Hanzova pot na Prisank je ena od tistih poti, ki ni pomembna samo s planinskega, pač pa glede na njeno nadelavo zaradi krivične meje tudi z narodnostnega vidika.

Ivan Vertelj-Hanza, ki je bil traser in nadelovalec te poti, je eden izmed naših najbolj znanih gorskih vodnikov in nadelovalcev planinskih poti. Skupaj z **Antonom Kravanjo-Kopiščarjem** in **Antonom Mlekužem-Tonom** so ti drzni Trentarji speljali v severozahodni steni Prisanka veličastno pot, ki premaga od Koče na Gozdu do vrha Prisanka dobrih 1300 metrov višinske razlike. Celotna pot (za razliko od nekaterih kasneje nadelanih poti) je speljana tako, da se poslužuje naravnih prehodov in polic in vsa varovala, ki so vdela-na, so na mestih, kjer so res nujno potrebna, da nekdo, ki ni alpinist, lahko brez dodatnih pripomočkov zmore tako pot. Zelo težko je na taki poti karkoli dodajati ali odvzeti.

Naše planinske poti so opremljene in označene do te mere, da po njih lahko hodi praktično vsak, ki ima le

nekaj planinskega znanja in izkušenj. Ali je to primer-no ali ne, je stvar širše razprave. Vsekakor se nam zdi, da mora biti pot, ki je označena s Knafelčevo markacijo, dostopna vsem. V primeru, da bi Hanzovo pot opremili le z sidrnimi klini, varovala pa namestili le na treh ključnih mestih, bi dejansko pot zaprli širšemu krogu planincev. Marsikateremu Slovencu bi bilo prav to dejstvo dodaten izziv za samopotrjevanje, posledice take odločitve pa usodne.

Največji problem bi bila nova klasifikacija take poti. Že z uvajanjem treh kategorij poti smo imeli nemalo težav. Skoraj deset let je minilo, da je kategorizacija (ki ima poglobitveni namen obiskovalce gorá opozoriti na primernost izbrane ture glede na njihovo kondicijsko pripravljenost) zaživela. Danes jo uporabljajo pisci vodnikov, kartografi in vodniki PZS pri svojih kategorijah vodenja in izobraževanja ter načrtovalci društvenih izletov. Uvajanje te nove kategorije bi odprlo kar nekaj dodatnih vprašanj. (Kako take poti označiti v planinskih kartah in ali jih sploh označiti? Kdo bo vzdrževalec takih poti glede na to, da bi po teh poteh vodili profesionalno? Kako vnesti novo kategorijo v vse dosedanje oblike obveščanja, informiranja in izobraževanja itd.)

Nikakor ne nasprotujemo uvedbi tudi takih poti kot dodatno planinsko turistično ponudbo v okviru PZS oziroma občin. Vendar naj bi take poti imele poseben status, ki bi jih ločeval od planinskih poti, ki so dostopne vsakomur. Hanzova pot se nam za tak poskus vsekakor ne zdi primerna in tudi če ostane v sklopu zahtevnih zavarovanih poti, bo to še vedno ena izmed najdrznejših planinskih poti v naših Alpah in zato dostopna le zelo izkušenim planincem, ostalim pa le v spremstvu z vodnikom.